

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421201595
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4421201595.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Viery Koscelanskej a JUDr. Eriky Madarászovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: S. J., nar. XX.X.XXXX a D. J., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matky W. S. J., nar. XX.X.XXXX, bytom L. X., G. XXXX/XX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9 a otca S. J., nar. XX.X.XXXX, bytom L. X., G. XXXX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. apríla 2021 č. k. 8P/17/2021-39, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch (I., III.), ktorými zaviazal otca prispievať na výživu maloletého S. a D., ako aj vo výroku o trovách konania m e n í takto:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným dňa 16.3.2021 domáhala rozvodu manželstva, úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom na čas po rozvode manželstva a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia v ktorom žiadala, aby súd dočasne zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca prispievať na ich výživu, na každé dieťa po 250,- eur mesačne, od vydania neodkladného opatrenia. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že otec detí hospodári v podstate sám, pričom žiadnym spôsobom jej neprispieva na výživu maloletých detí. Odôvodnená potreba je daná už tým, že sa sám vyjadruje, že výživné platiť nebude, že sa bude súdiť radšej o striedavú starostlivosť, len aby výživné platiť ani nemusel. Matka sama však výdavky spojené so starostlivosťou o deti a o domácnosť nevie znášať a na druhej strane otec detí má dostatok finančných prostriedkov, ktoré dokáže pre maloleté deti vynaložiť tak, aby ich deti rozpad manželstva nepocítili v bežnom živote, pokiaľ ide o zabezpečenie ich každodenných potrieb.

2. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zaviazal otca prispievať na výživu mal . S. sumou 100,- eur mesačne a na maloletú Sofiu sumou 100,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho- ktorého mesiaca vopred k rukám matky Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Ďalej rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 11P/34/2021. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, §325 ods. 1,2, § 329 ods., 1,2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1, § 360, § 366 CMP. Dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie

neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Poukázal na to, že matka v návrhu uviedla, že jej príjem je 800,- eur mesačne. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne a z obchodného registra mal súd preukázané, že otec je zamestnaný vo svojej spoločnosti, v ktorej je konateľom aj spoločníkom. Príjem otca, ktorý otec dosahuje, nebol zatiaľ v konaní preukázaný. Vzhľadom na vek otca, skutočnosť, že je konateľom spoločnosti, v ktorej je zamestnaný, bol súd prvej inštancie toho názoru, že otec je schopný prispievať na výživu svojich maloletých detí, v nevyhnutnej miere, na každé dieťa po 100,- eur mesačne. Podľa názoru súdu, bolo potrebné dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom, keďže otec podľa návrhu matky žiadnym spôsobom na deti neprispieva a táto suma výživného dočasne zabezpečí najdôležitejšie potreby maloletých detí do doby, kým bude rozhodnuté v konaní o rozvod manželstva, ktoré je vedené na tunajšom súde pod č. k. 11P/34/2021. Vo zvyšnej časti, teda v zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože súd nemal preukázanú žiadnu nalievavosť, prípadne ohrozenie maloletých detí, pre ktoré by maloleté deti mali byť zverené neodkladným opatrením do starostlivosti jedného z rodičov. Starostlivosť o deti zabezpečuje matka. Súd prvej inštancie zároveň rozhodol o tom že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 11P/34/2021.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Namietal, že napadnuté uznesenie bolo vydané len na základe dôkazných prostriedkov predložených matkou, ktoré nie sú úplne správne. Napadnuté uznesenie považoval za nepreskúmateľné, nakoľko v ňom nie sú špecifikované náklady, ktoré musí znášať matka v súvislosti so starostlivosťou o deti. Zdôraznil, že nie je pravdou, že by neparticipoval na výžive maloletých detí. Na ozrejmienie uviedol, že do dnešného dňa žijú všetci spolu v spoločnej domácnosti, v ktorej úhradu všetkých potrieb zabezpečuje sám a to pokiaľ ide o náklady na domácnosť ako aj náklady na maloleté deti. Do doručenia návrhu na rozvod nemal vedomosť o výške platu jeho manželky, ktorá si zo svojho príjmu financovala zrejme svoje osobné potreby a do domácnosti prispela sporadicky. K výdavkom na domácnosť uviedol, že z návrhu matky je zrejme, že nemá žiadnu vedomosť o ich výške, nakoľko nikdy neprejavovala záujem o riešenie finančných záležitostí ich rodiny a po nástupe do zamestnania si financovala z vlastného príjmu výlučne svoje potreby. K výdavkom uvádzaným matkou uviedol, že tieto výlučne hradí on, zo svojho príjmu, pričom výdavky uvádzané matkou sú nadhodnotené, pretože na strane ani jedného z maloletých detí nedosahuje výšku 280,- eur mesačne. Pokiaľ ide o doučovanie a krúžky, matka žiadnym spôsobom nepreukázala žiaden doklad o týchto výdavkoch z dôvodu, že maloleté deti nenavštevujú krúžky a doučovateľa dva roky. Poukázal na náklady na domácnosť, ktoré pozostávajú z nákladov na hypoúver, dva spoločne spotrebné úvery a ďalšie náklady na bývanie, ktoré hradí výlučne on. Ďalej špecifikoval jeho mesačné náklady na maloleté deti, mal. S.: strava 100,- eur, ZRPŠ 25,- eur ročne, hygienické potreby 5,- eur, školské potreby 10,- eur, mobil 5,- eur, oblečenie 20,- eur, vitamíny 10,- eur, dokopy 152,08 eur; mal. Sofia: strava 100,- eur, ZRPŠ 25,- eur ročne, hygienické potreby 5,- eur, školské potreby 10,- eur, mobil 5,- eur, oblečenie 20,- eur, vitamíny 10,- eur až 12,- eur. Otec maloletých detí ďalej uviedol, že na základe vyššie uvedeného je zrejme, že tvrdenia matky o tom, že neparticipuje na ich výžive sa nezakladajú na pravde.

5. Matka maloletých detí vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že sa vyhradzuje voči tvrdeniu otca, že on sa dostatočne stará o maloleté deti a je to práve matka, ktorá svoju výplatu nepoužije na maloleté deti. Uviedla, že ona sama nakupuje potraviny a bežné veci do domácnosti, otec maloletých detí si v tomto smere výslovne vymýšľa. Na druhej strane opakovane poukazuje na skutočnosť, že otec rodinu vystavoval rôznym stresovým situáciám tým, že mal neuhradené splátky úverov, energie, ale zrejme džil aj iným osobám, pretože chodievali smsky od neuhradených faktúrach. Bola toho názoru, že sumu 100,- eur na dieťa vo veku 12 rokov je možné považovať za primeranú, pokiaľ ide o dočasné výživné na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí. K námietke otca, že súd pri vydávaní neodkladného opatrenia vychádzal len z tvrdení matky uviedla, že je postačujúce pre vydanie neodkladného opatrenia osvedčenie tvrdených skutočností a nároku, ktorého sa neodkladné opatrenie týka. Zároveň sa ukázalo pravdivé aj jej tvrdenie o tom, že otec na maloleté deti neprispieva žiadnou sumou. Napadnuté uznesenie žiadala potvrdiť.

6. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, ako kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že dňa 07.06.2021 vykonal šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v

domácnosti rodičov maloletých detí, zrealizoval pohovor s rodičmi a s maloletými deťmi. Z predmetného šetrenia vyplynulo, že rodičia s maloletými deťmi bývajú v spoločnej domácnosti, ktorá je toho času predaná a zhruba do mesiaca sa budú sťahovať do nových domácností. Zálohové platby na domácnosť na domácnosť hradí otec maloletých. Na stravovanie a potraviny členov rodiny prispievajú obaja rodičia. Oblečenie a potreby do školy pre maloletého Adriána kupuje otec, oblečenie, potreby do školy a hygienické potreby pre maloletú D. kupuje matka. Kolízny opatrovník uviedol, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter, avšak s prihliadnutím na zistené skutočnosti možno konštatovať, že otec sa spolupodieľa na výdavkoch na domácnosť, hradí zálohové platby a energie, nakupuje potraviny, nakupuje oblečenie a potreby do školy pre maloletého S..

7. Matka k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že z vyjadrenia kolízneho opatrovníka však nevyplýva žiaden návrh rozhodnutia a nie je ani zrejmé, či sa kolízny opatrovník stotožňuje s vydaným neodkladným opatrením alebo nie. Poukázala na to, že otec maloletých detí netvrdí, že platí matke výživné a z jeho vyjadrení ani nevyplýva, že si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plní. Samotná skutočnosť, že otec prispieva na domácnosť a úhradu nákladom spojených s užívaním nehnuteľností je na mieste aj z dôvodu, že potreby maloletých detí výrazne prevyšujú čo do finančných výdavkov sumu 100,- eur mesačne na každé dieťa, ide len o dočasné opatrenie.

8. Otec maloletých detí vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, z ktorého podľa jeho názoru vyplynulo, že na výživne maloletých detí ako aj na starostlivosti o domácnosť participuje riadne, ktorú skutočnosť napokon pred kolíznym opatrovníkom potvrdila aj matka maloletých detí. Konštatoval, že pomery medzi účastníkmi konania si nevyžadujú bezodkladnú úpravu pomerov nariadením neodkladného opatrenia, nakoľko na výžive maloletých detí participuje riadne, v dostatočnej miere. V súčasnom štádiu konania navyše nie je ohrozená výživa maloletých detí a o maloleté deti bolo a je riadne postarané.

9. Matka vo svojom ďalšom vyjadrení poukázala na to, že NO stratilo účinky z dôvodu, že rodičia maloletých detí boli právoplatne rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/34/2021 ku dňu 02.08.2021 rozvedení a toto neodkladné opatrenie resp. odvolanie otca voči nemu stratilo právny význam.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. V prípade návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba úpravy pomerov musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nespĺnenú iba z toho dôvodu, že sa navrhovateľ nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť pomery. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia uvedených podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľov, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

14. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k tomu záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, keď dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie

neodkladného opatrenia, ktorým zaviazal otca prispievať na výživu maloletého Adriána sumou 100,- eur mesačne a na maloletú D. sumou 100,- eur mesačne. Za nesprávny považoval odvolací súd postup súdu prvej inštancie v tom, že súd na návrh matky neodkladným opatrením zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí aj napriek tomu, že maloleté deti doposiaľ nie sú ani predbežne zverené do osobnej starostlivosti matky. Iba v prípade, ak súd za splnenia zákonných podmienok aj neodkladným opatrením zverí dieťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, druhému rodičovi môže určiť vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnej miere, prípadne upraviť styk. Takáto dočasná úprava potom platí do skončenia konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu. Pokiaľ maloleté dieťaťa súdnym rozhodnutím nie je zverené jednému z rodičov do osobnej starostlivosti, obaja rodičia majú rovnaké právo zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a vyživovacia povinnosť, ako aj úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom nie je potrebná.

15. Odvolací súd ďalej uvádza, že dôvody, pre ktoré sa matka dieťaťa domáhala určenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom nespĺňajú podmienku naliehavosti úpravy pomerov medzi rodičmi maloletých detí. Matka v návrhu poukazovala na to, že je to predovšetkým ona, ktorá pokrýva potreby oboch maloletých detí. Otec uvedené tvrdenie poprel dôvodiac, že sa riadne podieľa na starostlivosti o maloleté deti a na starostlivosti o domácnosť, pričom presne špecifikoval aké náklady hradí na bývanie a aké náklady hradí na maloleté deti. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na vydrenie kolízneho opatrovníka, z ktorého jasne vyplýva, že na zabezpečení starostlivosti o maloleté deti sa rovnako ako matka podieľa aj otec maloletých detí, ktorý hradí poplatky za bývanie, prispieva na stravu a na výživu maloletých detí. Nakoniec samotná matka maloletých detí vo svojich vyjadreniach nepoprela, že by sa otec nepodieľal na ním rozpisovaných výdavkoch. Argument matky, že otec je popri prispievaní na domácnosť a na deti, povinný platiť matke aj výživné na každé maloleté dieťa, považuje odvolací súd za nesprávny, pretože v prípade ak je starostlivosť o maloleté deti zabezpečovaná oboma rodičmi, ktorí navyše spolu žijú v spoločnej domácnosti, nie je naplnený účel neodkladného opatrenia, keďže neexistuje naliehavý záujem na úprave práv a povinností k maloletým deťom. Odvolací súd dospel k záveru, že matka neosvedčila naliehavosť svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. S poukazom na vyššie uvedené, keďže v konaní doposiaľ nebola osvedčená naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov v znení navrhnutého neodkladného opatrenia, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v napadnutých výrokoch, ktorým zaviazal otca prispievať na výživu maloletého Adriána a Sofie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutie nie je prípustné odvolanie

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).